

Tárgy: alkotmányjogi panasz

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/2013-0 /2016	
Érkezett: 2016 DEC 13.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 2 db	<i>[Handwritten signature]</i>

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
részére a

Veszprémi Járásbíróság
mint első fokon eljáró bíróság útján

VESZPRÉMI JÁRÁSBÍRÓSÁG	
Postán, személyesen, fax, kézbesítő	
Érkezett: 2016 DEC 02.	
Példány:.....	Mell.:.....db
.....illeték:.....	
Az ügyirat száma:	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

[Redacted]
[Redacted] jogi képviselőm, dr. Barabás Zoltán ügyvéd útján (8200 Veszprém, Bajcsy-Zsilinszky utca 15., Dr. Barabás Ügyvédi Iroda), az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. § alapján, a Kúria Bfv.II.653/2016/6 számú végzésével szemben, továbbá erre tekintettel az Abtv. 43 § (4) bekezdése alapján, a Kúria hivatkozott számú eljárásában felülvizsgált bírósági döntésekkel, így a Veszprémi Járásbíróság 7.B.1345/2014/13 számú ítéletével és a Veszprémi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Bf.561/2015/7 számú ítéletével szemben

alkotmányjogi panaszt terjesztek elő.

I. Előzmények

A Veszprémi Járásbíróság 2015. május 12. napján kelt, 7.B.1345/2014/13 számú ítéletével, az erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályozva elkövetett közfeladatot ellátó személy elleni erőszak bűntette és más bűncselekmény miatt [Redacted] ellen indult büntető ügyben [Redacted] vádlottat bűnösnek mondta ki, 1 rb. közfeladatot ellátó személy elleni erőszak bűntettében (Btk. 311. §, Btk. 310. § (1) a) pontja), és 1 rb. közúti veszélyeztetés bűntettében (Btk. 234. § (1) bek.), ezért a bíróság a vádlottat halmazati büntetésül, 1 (egy) év 8 (nyolc) hónap szabadságvesztés büntetésre ítélte, melynek végrehajtását 3 (három) év időtartamra felfüggesztette.

A bíróság az első fokú ítéletében a következő tényállást állapította meg:

[Redacted] vádlott 2014. július 04. napján 15 óra körüli időben édesapjával, [Redacted] engedély nélkül horgászott a Séd patak partján [Redacted] utcai hídnál. A helyszínre a vádlott a tulajdonában lévő [Redacted] forgalmi rendszámú Audi A3 típusú személygépkocsival érkezett, amely [Redacted] szám előtt parkolt a füves, út melletti területen.

halásznati őr a 2007. február 28. napján kelt haszonbérleti szerződés alapján 2007. március 01-től kezdődően 15 éves időtartamra haszonbérbe vette a veszprémi [redacted] egnevezésű, 7,8 ha területű halásznati vízterület használati jogát [redacted] halásznati őr sértett [redacted] vádlott és apja engedély nélküli horgásznati tevékenységét észlelte, ezért halóri ellenőrzés alá vonta őket. Halásznati őr igazolványát ruházatán kívül, jól láthatóan, tokban a nyakában viselte és amikor a vádlotthoz és apjához odament, közölte, hogy ő halásznati őr és halóri ellenőrzést végez.

Felszólította [redacted] vádlottat és édesapját arra, hogy igazolják magukat, közölik ottlétük okát, azonban a vádlott és édesapja a felszólításokra nem reagáltak, hanem mindketten beültek a közelben álló személygépkocsiba, melyet [redacted] vádlott vezetett, közben [redacted] sértett többször is közölte velük, hogy ő halásznati őr és igazoltatni kívánja őket. [redacted] sértett annak érdekében, hogy a távozásukat megakadályozza, a vádlott tulajdonát képező [redacted] forgalmi rendszámú Audi típusú személygépkocsi elé állt, azonban a vádlott ezt figyelmen kívül hagyva gázt adott, megindult a járművel a [redacted] s számú ház előtti füves területről az úttest irányába. [redacted] sértett – hogy el ne üsse ot a személygépkocsi, akkor, amikor az induló jármű már nyomta a lábát – elugrott a jobb oldali irányba, ekkor a vádlott elhajtott mellette.

A vádlott ezen cselekményével a Btk. 459. § 12) pont f) alpontja alapján [redacted] sértettet, mint közfeladatot ellátó személyt jogszerű eljárásában erőszakkal akadályozta. Az elkövetés helyszíne a [redacted] tca előtti füves terület közútnak minősül, így a vádlott magatartásával közúton a sértett testi épségét szándékosan közvetlen veszélynek tette ki.

[redacted] tevékenységét és intézkedési jogosultságát a 2012. évi CXX. törvény rendelkezései szerint látta el.”

Az első fokú ítélettel szemben benyújtott fellebbezést követően a **Veszprémi Törvényszék 1.Bf.561/2015/7 számú ítéletében** megállapította, hogy a bíróság az eljárási szabályokat túlnyomórészt betartva folytatta le az eljárást és a törvényesen feltárt bizonyítékok alapján, nagyobb részt helyesen állapította meg a tényállást, amelyet azonban a törvényszék a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján pontosított az alábbiakban:

- Az ítélet 2. oldal 5. bekezdését a törvényszék pontosította annyiban, hogy [redacted] sértett, a **Btk. 459. § 12) pont m) alpontja alapján minősül közfeladatot ellátó személynek.**

- A törvényszék ugyanezen bekezdésből mellőzi azon megállapítást, miszerint „... a [redacted] utca előtti füves terület közútnak minősül, így a vádlott magatartásával közúton a sértett testi épségét szándékosan közvetlen veszélynek tette ki.”

- Az ítélet 2. oldal utolsó bekezdését a törvényszék mellőzi.

A fentiek szerint pontosított tényállást teljes mértékben megalapozottnak és irányadónak tekintve, a Be. 352. § (2) bekezdés alapján a fellebbezési eljárásban a Veszprémi Törvényszék, mint másodfokú bíróság, a Veszprémben 2016. január 14. napján tartott nyilvános ülésén a Veszprémi Járásbíróság 2015. május 12. napján kelt 7.B.1345/2014/13. számú ítéletét, annyiban megváltoztatta, hogy mellőzte az 1 rb. közúti veszélyeztetés büntette /Btk. 234. § (1) bek./ vonatkozásában a bűnösség megállapítását. Mellőzte továbbá a halmazati büntetésre vonatkozó elsőbírói rendelkezést. A szabadságvesztés büntetés tartamát 1 /egy/ év 2 /kettő/ hónapra enyhítette, valamint a felfüggesztés próbaidejét 2 /kettő/ évre enyhítette. Egyebekben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Ezt követően a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja alapján, a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt, a terhelt javára **felülvizsgálati indítvány** előterjesztésére került sor, tekintettel arra, hogy a Btk. 459. § 12) pont m) alpontja – amely alapján a jogerős ítélet szerint a sértett közfeladatot ellátó személynek minősül – egy, az elkövetéskor már hatályon kívül helyezett jogszabályra hivatkozva definiálta azt, hogy a halászati őr mikor minősül közfeladatot ellátó személynek. A Btk. 459. § 12) pont m) alpontja szerint közfeladatot ellátó személy a halászati őr a halászatról és a horgászatról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében. Azonban a halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi. XLI. számú törvény csak 2013. augusztus 31. napjáig volt hatályban, tehát az elkövetéskor, 2014. július 04. napján már nem. A jogalkotó azonban ezen változást elmulasztotta átvezetni és módosítani a Büntető törvénykönyvben, és a halászati őr büntetőjogi védelmét továbbra is a már hatályon kívül helyezett törvényben biztosított eljárása jogszerűségéhez kötötte.

A Kúria a Bfv.II.653/2016/6 számú végzésével a felülvizsgálati indítványt elbírálta és a Veszprémi Járásbíróság 7.B.1345/2014/13 számú ítéletét, valamint a Veszprémi Törvényszék, mint másodfokú bíróság, 1.Bf.561/2015/7 számú ítéletét hatályában fenntartotta. A Kúria döntésének sommás indokolása szerint a „Btk. a mindenkori halászati őri (halóri) tevékenységet tekintí közfeladatnak, s a mindenkori halászati őrt (halórt) minősíti közfeladatot ellátó személynek. Tehát a tevékenység jellege, és nem az dönti el a kérdést, hogy – miként a Legfőbb ügyész közelítette meg a kérdést – a büntető törvény nem utal az egyébként konkrét törvény konkrét számára”.

II. Az alkotmánybíróági eljárás feltételeinek igazolása

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c) pontja szerint az Alkotmánybíróság „alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját”, továbbá az Alaptörvény 24. cikk d) pontja szerint „felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját”.

Az Abtv. 27. § szerint „Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”

Az Abtv. 1. § a) pontja szerint egyedi ügy: „a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet jogát vagy kötelezettségét, jogos érdekét vagy jogi helyzetét érintő vagy eldöntő bírósági eljárás”.

A vádlottal szemben folyamatban volt büntetőeljárás olyan bírósági eljárás volt, amely a természetes személy vádlott jogát, kötelezettségét, jogos érdekét, jogi helyzetét érintette és eldöntötte. A jogerősen befejezett büntetőügyben a terhelt igénybe vette a rendelkezésére álló egyetlen jogorvoslati lehetőséget, és felülvizsgálati indítvánnyal fordult a Kúria felé. Az ügyben más jogorvoslati lehetőség már nem áll rendelkezésre.

Az Abtv. 43. § (1) szerint, ha az Alkotmánybíróság a 27. § alapján folytatott eljárásában alkotmányjogi panasz alapján megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést megsemmisíti.

(2) A bírói döntést megsemmisítő alkotmánybírósági döntés eljárási jogkövetkezményére a bírósági eljárások szabályait tartalmazó törvények rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A bírói döntés Alkotmánybíróság általi megsemmisítése következtében a szükség szerint lefolytatandó bírósági eljárásban az alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozata szerint kell eljárni.

(4) Az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is.

III. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdése szerint „Senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy - nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben - más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.”

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország független, demokratikus jogállam.

IV. Az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege

A nullum crimen sine lege és a nulla poena sine lege elvek a büntetőjog olyan alapelvei, alappillérei, amelyek a legfontosabb garanciális feltételeket rögzítik. Ezen alapelvek az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésében képződnek le, és adnak iránymutatást a büntetőjog szabályainak értelmezése körében. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata értelmében a nullum crimen sine lege és a nulla poena sine lege elvek által nyújtott védelem nem szűkíthető le a büntetőjog különös részi törvényi tényállás elemeire és az abban foglalt büntetési tételekre, hanem felöleli a büntetőjogi felelősségre vonás valamennyi releváns szabályát.

A hivatkozott büntetőeljárásban ██████████ terhelt Alaptörvényben biztosított azon joga súlyosan sérült, miszerint csak az elkövetés idején bűncselekményként minősülő cselekmény miatt állapítható meg a bűnössége és szabható ki vele szemben büntetés.

V. Indokolás

A közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntettének a Btk. 311. §-ában foglalt tényállása szerint, a 310. § szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt közfeladatot ellátó személy ellen követi el. A jogalkotó a hivatalos személyeket megillető fokozott büntetőjogi védelmet a Btk. 311. §-ban foglalt, úgynevezett utaló diszpozícióval kiterjeszti olyan személyekre is, akiknél ez az általuk betöltött munkakör közérdekű volta és jelentősége folytán indokolt.

Ezen jogszabály szerkesztési technika szerint a Btk. 310. § (1) bekezdése rögzíti azon elkövetési magatartások felsorolását, mellyel a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntette is elkövethető. E szerint a bűncselekményt elköveti, aki a közfeladatot ellátó személyt

- a) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályoz,
- b) jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel intézkedésre kényszerít, vagy
- c) eljárása alatt, illetve emiatt bántalmaz,

A Btk. 311. §-át tartalommal tölti meg továbbá a Btk. 459. §-a (1) bekezdésének 12. pontja, amely a közfeladatot ellátó személyek körét definiálja. Ezen szakasz m) alpontja szerint, **közfeladatot ellátó személy a halászati őr a halászatról és a horgászatról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében.** A Btk. 459. § (1) bekezdés 12 m) pontja egy keretdiszpozíció, hiszen a halászatról és a horgászatról szóló (1997. évi. XLI. számú) törvény rendelkezései határozzák meg, hogy a halászati őrt mely jogszerű tevékenysége végzése közben illeti meg a büntetőjogi védelem, hiszen ekkor, és csak ekkor minősül közfeladatot ellátó személynek.

A halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi. XLI. számú törvény azonban csak 2013. augusztus 31. napjáig volt hatályban. Ekkor a jogalkotó elfogadta a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvényt, amely 2013. szeptember 01. napjával hatályba lépett és ezen jogszabály 77. § (2) bekezdése, a halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi. XLI. számú törvényt hatályon kívül helyezte. Ezt követően a halászati őr eljárására vonatkozó törvényi rendelkezéseket a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény foglalja magában.

A jogalkotó azonban a halászatról és a horgászatról szóló törvény hatályon kívül helyezésével egyidejűleg elmulasztotta módosítani a büntető törvénykönyvet, így a Btk. 459. § (1) bekezdés 12 m) pontja az elkövetéskor – és egyébiránt a mai napig - úgy rendelkezik, hogy a halászati őr, akkor minősül közfeladatot ellátó személynek, így őt csak akkor illeti meg a büntetőjogi védelem, ha a halászatról és a horgászatról szóló törvényben meghatározott tevékenységét végzi. A halászati őrok azonban 2013. szeptember 1. napjától nem járhatnak el a halászatról és a horgászatról szóló törvény alapján, hiszen az már egy hatályon kívül helyezett jogszabály.

A vizsgált büntetőügy tényállása szerint [REDACTED] vádlott a 2014. július 04. napján megvalósított magatartásával követte el a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntettét. Ekkor azonban már a halászatról és a horgászatról szóló törvény nem volt hatályban, így a halászati őrt, mint közfeladatot ellátó személyt a büntetőjogi védelem nem illette meg, sőt álláspontom szerint a mai napig nem illette meg, hiszen a Btk. módosítása elmaradt.

A kerettényállások esetében minden esetben vizsgálni kell a keretet kitöltő jogszabály változását. Bűncselekményt csak törvény állapíthat meg, így a kerettényállást kitöltő norma változása kihathat a büntetőjogi felelősségre. Ha a Btk. különös részének valamely rendelkezése keretdiszpozíció, és az annak keretét kitöltő jogszabályi rendelkezésekben olyan változás következik be, amely a kötelezettség megszűntetésével vagy a tilalom feloldásával az addigi büntetőjogi védelmet megszünteti, e változásra tekintettel a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására nem kerülhet sor.

Az ügyben született jogerős ítélet is a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény rendelkezéseit vette figyelembe, amikor a halászati őr jogszerű eljárásának kérdéskörét vizsgálta, azonban az elkerülte a figyelmet, hogy a Btk. még mindig a már hatályon kívül helyezett jogszabály szerinti jogszerű eljáráshoz köti a halászati őr büntetőjogi védelmét.

A fentiek miatt a halászati őr 2014. július 04. napján nem minősült a hatályos büntető törvény szerint közfeladatot ellátó személynek, így [REDACTED] vádlott cselekménye sem minősíthető közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntettének.

A Kúria a Bfv.II.653/2016/6 számú végzés (17) pontjában rögzítette azon álláspontját, hogy a „**Btk. a mindenkori halászati őri (halóri) tevékenységet tekinti közfeladatnak**, s a mindenkori halászati őrt (halórt) minősíti közfeladatot ellátó személynek. Tehát a tevékenység jellege, és nem az dönti el a kérdést, hogy – miként a Legfőbb ügyész közelítette meg a kérdést – a büntető törvény nem utal az egyébként konkrét törvény konkrét számára”. Ezt követően a végzés (22) pontja szerint „**Az e két törvényben meghatározott jogkör összevetéséből megállapítható, hogy lényegük megegyezik**”

Azonban a büntetőjogban bármiféle analógia alkalmazása tilalmazott. Így még a két - a halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi. XLI. számú törvény, valamint a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény - jogszabály összevetésének lehetősége sem merülhet fel.

Nem vethető össze a két jogszabály, csupán a büntetőtörvény elkövetéskor hatályos szövege értelmezhető, amely pedig egyértelmű a körben, hogy a közfeladatot ellátó személy definiálása a halászati őr tekintetében, egy már hatályban nem lévő jogszabályra hivatkozik. A halászatról és a horgászatról szóló törvény nem azonos a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló törvénnyel.

Ezen jogszabályok tartalmának összevetés egyértelműen ellentétes a nullum crimen elvével, mely szerint, amit a törvényhozó az elkövetéskor nem minősített törvényben bűncselekménynek, azt nem lehet bűncselekménynek tekinteni. [REDACTED] professzor úr szerint „*A büntetőtörvénynek nincs szelleme, csak szövege*”, melyet oly sokszor hallottunk az egyetemen, hogy a mai napig eszembe jut, amikor a büntető jogszabályok értelmezése kerül szóba.

Téved a Kúria, amikor azt állítja, hogy a Btk. a mindenkori halászati őri (halóri) tevékenységet tekinti közfeladatnak. A Btk. ilyen általános meghatározást nem használ. A Btk. pontosan definiálja, hogy a halászati őr a halászatról és a horgászatról szóló törvényben meghatározott tevékenysége körében illeti meg a büntetőjogi védelem, illetve illette meg addig, amíg ezen törvény hatályban volt.

A fentiek miatt az ügy érdemében hozott döntések, melyek az indítványozó büntetőjogi felelősségét állapították meg az ő Alaptörvényben biztosított jogát sértik.

VI. Jognyilatkozatok

Az alkotmányjogi panasz nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok, azzal, hogy kérem a beadvány anonimizálását a terhelt nevére és lakóhelyére vonatkozóan.

Az Abtv. 51. § (1) bekezdése alapján az indítványozónak az alkotmányjogi panasz benyújtására vonatkozó meghatalmazását a jelen beadványhoz csatolom, mely beadványt az Abtv. 53. § (2) bekezdése alapján az ügyben első fokon eljáró Veszprémi Járásbíróságon nyújtom be, a rendelkezésre álló határidőn belül.

Kijelentem, hogy az alkotmányjogi panasz eljárást az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény (Egyezmény) 35. cikk alkalmazásában hatékony jogorvoslatnak tekintem, ezért is szükségesnek tartom az Emberi Jogok Európai Bírósága (Bíróság) előtti eljárás előfeltételeként a Tisztelt Alkotmánybíróság eljárásának lefolytatását.

VII. Kérelem

Kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.II.653/2016/6 számú végzését az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg. Kérem továbbá, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság az Abtv. 43. § (4) bekezdésére tekintettel semmisítse meg a Veszprémi Járásbíróság 7.B.1345/2014/13 számú első fokú ítéletét, valamint az Veszprémi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Bf.561/2015/7 számú ítéletét is.

Veszprém, 2016. december 1.

Tisztelettel:

[Redacted] képviselőjében:

dr. Barabás Zoltán

Melléklet:

- ügyvédi meghatalmazás

Dr. Barabás Zoltán ügyvéd
8200 Veszprém, Bajcsy-Zs. u. 15.
Telefon: +36 88/590.533